

Лисиця В.І.
Сумський державний університет
КЛАСИФІКАЦІЯ НЕДОЛІКІВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ТА
ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

У сучасному світі, де спостерігається бурхливий технологічний наукомісткий розвиток, фахівець повинен постійно отримувати та підвищувати свій рівень знань у своїй галузі діяльності.

Використання інтернет-технологій відкриває багато нових можливостей у цьому напрямку та робить більш доступним отримання освіти. З'являється нова форма освіти, яка поступово завойовує своїх прихильників на ринку освітніх послуг у всьому світі – дистанційна форма.

Так, бюджет Відкритого Університету Великобританії складає 400 млн. фунтів. У Турецькому університеті здобувають освіту більше половини студентів країни. У Національному Відкритому Університеті Індіри Ганді у Індії нараховується більше 1 млн. студентів.

Навчальні заклади різних країн світу вважають дистанційне навчання стратегічно важливим напрямком свого розвитку. Сумський Державний Університет є одним із лідерів у впровадженні дистанційного навчання в Україні.

Найбільш відчутною перевагою дистанційної форми навчання є технологічність – навчання з використанням сучасних програмних та технічних засобів, що дозволяє побудувати процес освіти на підвалинах активної взаємодії студента з навчальною системою. Не менш важливими перевагами тут є також доступність та відкритість навчання, що дає змогу отримувати знання без відриву від роботи. Крім того, дистанційне навчання є більш дешевою формою, бо навчальний заклад має економію на переїздах, платі за оренду або утримання учбових приміщень, організації навчання в інших містах тощо. Ця форма відкриває також можливості розширити географію навчальних послуг, навіть за межі своєї країни, не підвищуючи при цьому свої витрати. Поряд з тим дистанційна форма має свої проблеми та недоліки, над вирішенням яких потрібно працювати. Ми пропонуємо наступну їх класифікацію (рис. 1).

Психологічні: - відсутність прямого очного спілкування між студентом та викладачем; - необхідна жорстка самодисципліна студента; - відсутній постійний контроль над студентами; - відсутність практичних занять.	Початкового рівня знань та навчок: - недостатня комп'ютерна грамотність студентів.	Організаційно-методичні: - недостатня інтерактивність сучасних курсів дистанційного навчання.	Технічні: - необхідність в персональному комп'ютері; - необхідність доступу в Інтернет.
Для студентів			
Недоліки дистанційного навчання			
Для організаторів дистанційної форми навчання			
Економічні: На початковому етапі - великі витрати на створення системи дистанційного навчання; - великі витрати на розробку курсів дистанційного навчання; - великі витрати на придбання технічного забезпечення.	Кадрові: - потрібна висока кваліфікація розробників дистанційних курсів; - потрібна команда з фахівця наочної області, художника, програміста - недостатня комп'ютерна грамотність фахівців – предметників.	Організаційно-методичні: - мало методичних матеріалів по підготовці і проведенню дистанційного навчання; - відсутність стандартизації дистанційної освіти; - труднощі в ідентифікації студента.	Інституціональні: - недостатня розвиненість інформаційно-комунікаційних інфраструктури в Україні та інших країнах пострадянського простору та у країнах, що розвиваються.

Рис. 1. Класифікація недоліків дистанційної форми навчання

Усуненню цих недоліків та проблем може сприяти популяризація цієї форми у засобах масової інформації, більш глибоке вивчення ІТ-технологій у закладах середньої та вищої освіти та розробка прийняття стандартів дистанційної освіти, підвищення рівня розробників дистанційних курсів тощо.